

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně Mgr. Terezou Jachura Maříkovou ve věci

žalobce: █████ O █████ K █████, narozený █████
bytem █████
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Chramostou
sídlem Chomutov, Kadaňská 3550

proti
žalovanému: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti,**
sídlem Vyšehradská 16, Praha 2,
zastoupeného Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových,
sídlem Rašínovo nábřeží 42, Praha 2

o poskytnutí přiměřeného zadostiučinění ve výši 624 155 Kč s příslušenstvím,

takto:

- I. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci částku ve výši 49 228 Kč s 9,75% zákonným úrokem z prodlení ročně od 1.11.2019 do zaplacení, do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žaloba s návrhem, aby žalovaný byl povinen zaplatit žalobci částku ve výši 574 927 Kč s příslušenstvím, se zamítá.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 8 800 Kč, do 15 dnů od právní moci rozsudku, k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Tomáše Chramosty, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal po žalovaném zaplacení v záhlaví uvedené částky jakožto primereného zadostiučinění za nepřiměřenou delku trestního řízení vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE]. Žalobce ve svých tvrzení uvedl, že řízení bylo zahájeno na základě usnesení Policie ČR ze dne 8.3.2006, kterým bylo zahájeno trestní stíhání proti jeho osobě. Řízení pak bylo ukončeno v souvislosti s usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 25.10.2018, kterým odvolací soud rozsudek soudu I. stupně zrušil a trestní stíhání zastavil. Dále žalobce ve své žalobě stručně popsal průběh namítaného řízení a uvedl, že předmětné řízení trvalo 12 let a 7 měsíců a jedná se tedy zcela zjevně o dobu nepřiměřenou, přestože předmětem řízení byl v podstatě přečin s horní sazbou 3 léta. Délka uvedeného řízení žalobci způsobila i mnohé komplikace v jeho osobním i pracovním životě, zejména za situace, že kdy jeho trestní věc byla mediálně známa. Žalobce také po celou dobu musel být v nejistotě, jakým způsobem jeho trestní stíhání, resp. trestní řízení dopadne. Žalobce proto vycházel ze základní částky 20 000 Kč za rok trvání řízení, za první dva roky z částky v poloviční výši a dospěl tak k celkové částce 231 662 Kč. K této částce pak žalobce připočetl 40 % z důvodu intenzivního zásahu do jeho osobnostních práv za situace, kdy věc nebyla nikterak složitá. Žalobce také měl co největší snahu řízení urychlit, průtahy v řízení jsou jednoznačně na straně orgánů činných v trestním řízení. Z tohoto důvodu k základní částce připočetl 50 %. Dále žalobce připočetl 20 % z důvodu, že řízení fakticky bylo po celou dobu vedeno pouze před soudem I. stupně, pouze jedenkrát rozhodoval o věci soud odvolací. Žalobce po dobu vedeného řízení byl vystaven úzkosti a četným obtížím a z tohoto důvodu tedy navýšil základní částku ještě o 40 %. Celkem tedy základní částku navýšil o 150 %, tj. o částku 392 493 Kč.
2. Žalovaný ve svém vyjádření nespороval skutečnost, že u něj žalobce předběžně uplatnil svůj nárok na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění za nepřiměřenou délku trestního řízení vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [REDAKCE] dne 30.4.2019. Žalovaný po projednání této žádosti dospěl k závěru, že v naříkaném řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívající v nepřiměřené délce a žalobci poskytl zadostiučinění ve formě konstatování porušení jeho práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, což mu sdělil stanoviskem ze dne 17.10.2019. Dále žalovaný ve svém vyjádření stručně zkonstatoval průběh trestního řízení a dospěl k závěru, že celková délka řízení činila 12 let a 8 měsíců. Řízení pak bylo vedeno před dvěma stupni soudní soustavy, kdy ve věci samé rozhodoval soud I. stupně třikrát a odvolací soud rovněž třikrát, když soud I. stupně nejprve trestní stíhání obžalovaných zastavil, avšak k odvolání státní zástupkyně odvolací soud usnesení soudu I. stupně zrušil a věc vrátil státnímu zástupci k došetření, po opětovném podání obžaloby soud I. stupně rozsudkem obžalované zprostil obžaloby, k odvolání státního zástupce však odvolací soud rozsudek soudu I. stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení pro nedostatečná skutková zjištění. Druhý zprošťující rozsudek soudu I. stupně odvolací soud v celém rozsahu zrušil a rozhodl o zastavení trestního stíhání z důvodu promlčení. V řízení byly shledány průtahy v řízení před soudem I. stupně v období od 10.3.2011 do 3.4.2013 a od 2.7.2014 do 11.9.2015. Věc se pak vyznačovala právní a skutkovou složitostí, když předmětem řízení bylo posouzení, zda došlo ke spáchání trestného činu porušování povinnosti při správě cizího majetku při prodeji akcií ve vlastnictví města s 13 obžalovanými [REDAKCE] resp. [REDAKCE]. V rámci přípravného řízení bylo nutné shromáždit značný důkazní materiál, tj. velké množství listinných důkazů, znalecký posudek, výpisy z účtů, smluvní dokumentaci apod. Žalobce byl v posuzovaném řízení jedním z 13 obžalovaných [REDAKCE] žalobce odmítl odpovídat jak v rámci přípravného řízení, tak i při hlavním líčení před soudem. Hlavních líčení se zásadně neúčastnil a souhlasil s projednáním věci bez své přítomnosti. Po zastavení řízení z důvodu promlčení žalobce netrval na projednání věci. Žalobce projevoval

k předmětnému řízení extrémní nezájem, ve shodě s ostatními obžalovanými, kteří v řízení postupovali shodně a sdíleli tak společnou újmu ohledně výsledku věci. Tato újma však v posuzované věci byla minimální, když stejně tak soud I. stupně projevoval zjevnou neochotu se věcí zabývat, když se v řízení dopouštěl průtahů, přičemž zároveň odmítal provádět důkazy s poukazem na rychlost a hospodárnost řízení a právě v důsledku průtahů na jeho straně došlo k promlčení trestně právní odpovědnosti žalobce. Sám Vrchní soud v Praze jako soud odvolací ve svém usnesení o zastavení trestního stíhání konstatoval, že z tehdy dosud shromážděných důkazů vyplynulo, že obviněný při plnění důležité povinnosti opatřovat a spravovat cizí majetek si opatřil veškeré materiály potřebné pro zodpovědné rozhodnutí o případném prodeji akcií, tedy jejich případná občanskoprávní odpovědnost nebyla vyloučena. Při promlčení trestní odpovědnosti zaniká trestní odpovědnost pachatele trestného činu uplynutím doby stanovené zákonem. Důvody promlčení jsou především hmotněprávní, protože uplynutím času postupně slábnou, až docela zaniká potřeba trestně právní reakce na trestný čin a to jak z hlediska generální prevence, tak i z hlediska prevence individuální. V trestním stíhání, které bylo zastaveno mimo jiné z důvodu promlčení trestního stíhání se však pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. V případě zastavení trestního stíhání z důvodu promlčení nastává pro obviněného z pohledu odškodňovacího zákona příznivý následek, tj. nemůže mu již být uložen trest, a to dokonce ani v případě, že by trval na projednání věci a byl shledán vinným. Žalobce však v dané věci na projednání věci netrval. Podle názoru soudu tak dostatečným odškodněním je konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10.5.2015, sp. zn. 30 Cdo 1273/2014) a ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu jeho promlčení tak zásadně představuje pro poškozeného způsob účinné a dostatečné zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou délkou trestního stíhání (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.2.2019, sp. zn. 30 Cdo 843/2017). Žalobci se proto podle názoru žalovaného dostalo dostatečného zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, když nebyl shledán důvod pro poskytnutí zadostiučinění v penězích.

3. Vzhledem k tomu, že se právní zástupce žalobce k nařízenému ústnímu jednání konaném dne 6.5.2020 nedostavil, ač byl soudem řádně předvolán, jednal soud v jeho nepřítomnosti podle ustanovení § 101 odst. 3 o.s.ř.
4. Mezi účastníky řízení nebyla sporná skutečnost, že žalobce se předběžně se svým nárokem na poskytnutí přiměřeného zadostiučinění z důvodu nepřiměřené délky trestního řízení vedeného u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. [redacted] předběžně obrátil na žalovaného dne 30.4.2019. Po projednání této žádosti žalovaný dospěl k závěru, že v řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívající v jeho nepřiměřené délce a žalobci poskytl zadostiučinění ve formě konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, což mu sdělil svým stanoviskem ze dne 17.10.2019.
5. Soud provedl dokazování spisem Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. [redacted]. Z tohoto spisu se podává, že usnesením Policie České republiky SKPV Správy Severočeského kraje, II. odboru – HK 1. odd. v Ústí nad Labem ČTS: [redacted] ze dne 8.3.2006 bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro trestný čin porušování povinností při správě cizího majetku podle ustanovení § 255a odst. 1, odst. 2 písm. a), b) trestního zákona, kterého se měl dopustit tím, že na podkladě výběrového řízení vyhlášeného dne 12.4.2005 statutárním městem [redacted] dal na prodej 103 699 kusů akcií etc. Dne 14.3.2006 bylo usnesení doručeno žalobci. Dne 17.3.2006 proti němu podal žalobce stížnost, která byla dne 25.4.2006 pod č. j. [redacted] zamítnuta. Žalobce odmítl vypovídat. Trestně stíháno bylo celkem 13 obžalovaných. Ve věci byl vypracován znalecký posudek dne 14.10.2005 a následně bylo

zajišťováno značné množství důkazního materiálu, byly zajišťovány listiny k vývoji kurzu, objemu obchodů, emitenta akcií apod. Dne 30.11.2006 byla podána obžaloba u Krajského soudu v Ústí nad Labem, která byla vedena pod sp. zn. [REDAKCE] Krajský soud v Ústí nad Labem pod č. j. [REDAKCE] na neveřejném zasedání dne 20.5.2008 trestní stíhání zastavil. Proti zastavení trestního stíhání byla podána stížnost ze strany státní zástupkyně dne 30.5.2008. Dne 18.6.2008 byl spis předložen Vrchnímu soudu v Praze, jako soudu odvolacímu, a ten pod č. j. [REDAKCE] usnesení, kterým bylo řízení zastaveno, zrušil a věc vrátil státnímu zástupci k dalšímu došetření. Následně byl vypracován nový znalecký posudek, který byl soudu předložen 30.6.2009. Nově byli obvinění a jejich právní zástupci vyzváni k možnosti prostudovat spis dne 11.8.2009. Ve věci byla podána nová obžaloba ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem, která byla vedena pod sp. zn. [REDAKCE] Následovalo dne 10.12.2009 prodloužení pro nařízení hlavního líčení do 10.3.2010 pro velké množství nevyřízených věcí z předchozích let a stejně tak ještě dne 10.6.2010, 10.9.2010, 12.10.2010, a to až do dne 10.3.2011. Dne 3.4.2013 bylo nařízeno hlavní líčení na den 5. až 7.6.2013. K tomuto byli obesíláni obžalovaní. Následně hlavní líčení neproběhlo. Bylo předročeno na den 5. až 6.9.2013 s tím, že na něm mělo dojít k výsledku obžalovaných. Všichni obžalovaní využili na hlavním líčení svého práva a odmítli vypovídat. Hlavní líčení bylo odročeno na den 3. až 4.10. a 7. až 8.11.2013. K hlavnímu líčení byli předvoláni svědci. Soudu byl předložen znalecký posudek. Hlavní líčení dne 3. až 4.10.2013 se konalo v nepřítomnosti všech obžalovaných. Při hlavním líčení byli vyslechnuti svědci. Další hlavní líčení proběhlo dne 7.11.2013, na kterém byl vyhlášený rozsudek, kterým byli obžalovaní obžaloby zproštěni. Dne 6.1.2014 státní zástupkyně podala proti rozsudku odvolání v neprospěch obžalovaných. Dne 5.3.2014 byl spis předložen vrchnímu soudu. Vrchní soudu usnesením č. j. [REDAKCE] zrušil rozhodnutí soudu I. stupně a věc vrátil k dalšímu řízení. Dne 16.2.2015 učinila státní zástupkyně dotaz na soudu kdy je možno očekávat další postup ve věci. Dne 11.9.2015 bylo nařízeno hlavní líčení na 6. až 7.1.2016. Dne 6.1.2016 proběhlo ve věci hlavní líčení, které bylo odročeno na 19. až 20.4.2016. Státní zástupkyně požádala o přeložení hlavního líčení z důvodu kolize. Hlavní líčení bylo dne 16.2.2016 předročeno na den 20. až 26.4.2016. Dne 25.4.2016 proběhlo hlavní líčení, na kterém byl vyhlášen rozsudek, kterým byli obžalovaní obžaloby zproštěni. Státní zástupkyně podala odvolání, které doplnila dne 30.1.2018. Spis byl předložen dne 11.6.2018 Vrchnímu soudu v Praze a ten rozhodl pod č. j. [REDAKCE] tak, že rozsudek soudu I. stupně zrušil a řízení zastavil. Toto rozhodnutí nabylo právní moci 15., 16. a 17.11.2018. Z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11.6.2018 vzal soud dále za prokázané, že odvolací soud konstatoval v činnosti soudu I. stupně průtahy, tedy, že došlo k porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, s čímž bylo spojeno i promlčení trestného činu, neboť uplynula doba, po kterou bylo možné trestný čin projednat.

- Podle ust. § 1 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (dále jen zákon) stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 2 zák. o odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona se nelze zprostit. Podle ust. § 13 odst. 1 zák. stát odpoví za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Podle ust. § 31a odst. 1 zák. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytuje v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující.

Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k celkové délce řízení, složitosti řízení, jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného.

7. Na základě provedeného dokazování a s odkazem na shora citovaná zákonná ustanovení, judikaturu Nejvyššího soudu, judikaturu ESLP a Stanovisko Nejvyššího soudu ČR ze dne ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010 soud posoudil věc po právní stránce následovně: zákonná úprava zakotvuje odpovědnost státu za škodu, způsobenou nesprávným úředním postupem, spočívající v tom, že nebylo rozhodnuto v přiměřené lhůtě. Úprava postihuje případy, kdy poškození jsou vystaveni frustraci z nepřiměřeně dlouhého průběhu řízení. Přiměřenost délky řízení závisí na okolnostech jednotlivých případů. Rozhodující je přitom celková délka řízení, za kterou je náhrada poskytována. Nejedná se o odškodňování poškozeného za jednotlivý průtah v řízení (viz stanovisko Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010). V tomto smyslu Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 19. 12. 2012, sp. zn. 30Cdo 1355/2012 také dovodil, že jednotlivé průtahy v řízení (například nečinnost soudu I. stupně způsobena připojením jiného spisu, délka řízení před Nejvyšším soudem apod.), nemusí vždy znamenat, že došlo k porušení práva na přiměřenou délku řízení, jestliže řízení, jako celek odpovídá dobou svého trvání, v němž je možné skončení řízení v obdobné věci zpravidla očekávat. Není proto myslitelné stanovit nějakou abstraktní lhůtu, kterou by bylo možné pokládat za přiměřenou dobu řízení, ale je třeba vždy přihlédnout ke konkrétním okolnostem individuálního případu. Proto již pro posuzování přiměřenosti délky řízení (tedy nejenom při určení výše zadostiučinění), je třeba vycházet z kritérií stanovených v ustanovení § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. Za porušení práva na projednání věci v přiměřené lhůtě, které je ve svém důsledku nesprávným úředním postupem ve smyslu výše citovaného ustanovení § 13 zákona, lze považovat jen takový postup soudu v řízení, kdy doba jeho průběhu neodpovídá složitosti, skutkové a právní náročnosti projednávané věci a kdy délka řízení tkví v příčinách vycházejících z působení soudu v projednávané věci; oproti tomu stát nemůže odpovídat za průtahy, které jsou způsobeny nedostatkem součinnosti, či dokonce záměrným působením ze strany účastníků, či jsou vyvolány jinými okolnostmi, které nemají původ v povaze soudu a jejich institucionálním a organizačním vybavení (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 8. 2. 2011, sp. zn. 25Cdo 508/2008).
8. Soud tedy vyšel z toho, že předmětné řízení trvalo od doby, kdy proti žalobci bylo zahájeno trestní stíhání, a to na základě usnesení Policie České republiky ze dne 8.3.2006, resp. 14.3.2006, kdy mu předmětné usnesení bylo doručeno do doby rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 25.10.2018, kterým bylo trestní stíhání ve vztahu k žalobci zastaveno a které nabylo právní moci dne 16.11.2018, tedy 12 let a 7 měsíců. Společně s žalobcem v řízení vystupovalo dalších 13 spoluobžalovaných. Věc byla projednávána na dvou stupních soudní soustavy – 3x ve věci rozhodoval soud I. stupně a 3x soud odvolací. Pokud jde o posouzení složitosti věci, je zřejmé, že tato byla složitá, zejména stran zjištění skutkového stavu věci. Ve věci byl shromážděn rozsáhlý důkazní materiál v podobě vypracování znaleckého posudku na ocenění akcií, listinných důkazů ke zjišťování jiných nabídek na trhu, k fungování úřadu statutárního města [redacted] výpisů z účtů, smluvní dokumentace, zápisů ze schůze Rady statutárního města [redacted]. Byla také zapotřebí právní pomoc do zahraničí k odtajnění bankovního tajemství, vysvětlení značného množství osob, výslechy svědků apod. Určitá míra složitosti se projevila i stran otázky právního posouzení. Žalobce se na délce řízení nepodílel.

9. Pokud jde o činnost orgánů činných v trestním řízení, došlo k průtahům v řízení před soudem I. stupně, a to zejména v období od 10.3.2011 do 3.4.2013, od 2.7.2014 do 11.9.2015. Ostatně tuto skutečnost sám zkonstatoval odvolací soud ve svém rozhodnutí ze dne 25.10.2018. Je tedy zřejmé, že soud I. stupně se zásadním způsobem podílel na nepřiměřené délce uvedeného řízení, neboť v podstatě z důvodu jeho nečinnosti došlo k promlčení trestného činu, což následně vedlo k zastavení trestního stíhání žalobce. I tuto argumentaci použil odvolací soud ve svém rozhodnutí. Význam předmětu řízení soud posoudil z hlediska objektivního, kdy obecně s tímto typem sporu je Evropským soudem pro lidská práva sledován vyšší význam řízení pro účastníky, než řízení jiná (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2005, sp. zn. I. ÚS 554/04, publikovaný ve Sbírce nálezů a usnesení Ústavního soudu pod č. 67/2005). Význam předmětu řízení pro žalobce proto soud hodnotil jako vyšší.
10. Celkově shrnuto a s odkazem na provedené dokazování a citovaná zákonná ustanovení týkající se kritérií pro odškodnění nemajetkových újem, soud uzavírá, shodně s jeho účastníky, že v řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu v podobě nepřiměřené délky posuzovaného řízení. V důsledku porušení tohoto práva vznikla žalobci nemajetková újma (jejíž vznik se předpokládá), kdy porušení práva na přiměřeně dlouhé řízení je bez dalšího spojeno s vznikem nemajetkové, morální újmy na straně žalobce/stěžovatele (*srov. rozs. ESLP ve věci Apicella proti Itálii, § 93*), a to minimálně v důsledku jeho právní nejistoty resultující z nepřiměřeně dlouhé doby řízení a s tím spojené nejistoty, jakým způsobem spor dopadne. Podle názoru soudu s poukazem na shora popsany průběh namítané řízení, zejména skutečnost, že řízení trvalo skoro 13 let, přičemž se jednalo o řízení trestní, kdy zejména v trestních věcech se klade důraz na to, aby byly projednány v co nejkratší době s tím, že na celkové době uvedeného řízení se podílela zejména nečinnost soudu I. stupně, není odškodnění ve formě morálního zadostiučinění, jak bylo poskytnuto žalovaným, dostačující a soud proto přistoupil k odškodnění nemajetkové újmy v reálné formě. Nicméně je rovněž třeba uvést, a v tomto směru se soud ztotožňuje s argumentací žalovaného, že fakt, že trestní stíhání bylo zastaveno z důvodu uplynutí promlčecí doby v důsledku nepřiměřené délky uvedeného řízení, je okolností, která v daném případě „nahrála“ žalobci, když tento následně netrval na tom, aby jeho věc byla nadále projednána (tedy neměl zájem na tom, aby se mu případně dostalo zprošťujícího rozhodnutí), tedy tuto skutečnost je třeba promítnout při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění. V této souvislosti soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27.2.2019 sp. zn. 30 Cdo 843/2017, ze kterého se podává, že „i v případě zastavení trestního stíhání z důvodu promlčení nastává, stejně jako tomu bylo v případech zastavení trestního stíhání z důvodu jeho nepřiměřené délky, či z důvodu amnestie ze dne 1.1.2013 pro obviněného (z pohledu odškodňovacího zákona za poškozeného) ten příznivý následek, že již mu nemůže být uložen trest, a to dokonce ani v případě, že by trval na projednání věci a byl shledán vinným (na čemž žalobce v posuzované věci netrval). Z uvedeného vyplývá, že závěry judikatury dovolacího soudu, týkající se zastavení trestního stíhání z důvodu jeho nepřiměřené délky či z důvodu amnestie z 1.1.2013 se mohou uplatnit i v případě zastavení trestního stíhání z důvodu jeho promlčení, které nastalo v průběhu samotného trestního stíhání. Byť důvodem promlčení trestní odpovědnosti a následného zastaveného trestního stíhání primárně není poskytnutí zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou obviněnému nepřiměřenou délkou jeho trestního stíhání, neznamená to, že právě s ohledem na důsledky takového rozhodnutí, tj. nemožnost uložit trest, nemůže rozhodnutí o zastavení trestního stíhání formou zadostiučinění představovat (*srov. rozs. Nejvyššího soudu ČR ze dne 19.5.2015, sp. zn. 1273/2014*), a to zejména ve spojení s konstatováním porušení práva, které je základní a plnohodnotnou formou zadostiučinění. Konstatování porušení práva ve spojení se zastavením trestního stíhání z důvodu jeho promlčení, tak zásadně představuje pro poškozeného způsobitelné, účinné a dostatečné zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou délkou trestního stíhání a

ještě jinou formu zadostiučinění lze vedle tohoto poškozenému přiznat, pokud se odškodnění, kterého se mu takto dostalo, s ohledem na konkrétní okolnosti případu nejeví jako dostačující“. Jak již soud tedy naznal shora, nejeví se mu právě s ohledem na skutečnost, že řízení trvalo bezmála 13 let a na jeho délce se zejména podílel soud I. stupně, odškodnění formou konstatování porušení práva na projednání věci v přiměřené době jako dostačující, nicméně přihlédl ke skutečnosti, že trestní stíhání žalobce bylo zastaveno a že Vrchní soud v projednávané věci sám ve svém rozsudku uvedl, že došlo k nepřiměřené délce trestního řízení zejména s ohledem na činnost soudu I. stupně, což je nutné vnímat jako formu morální satisfakce.

11. Ze zkonsolidované judikatury vyšších soudu (*srov. stanovisko či náleží Ústavního soudu ze dne 28.3.2011, sp. zn. I. ÚS 192/2011*) plyne, že výše odškodnění je v odůvodnění rozsudku nutno stanovit s pomocí podrobně rozebraného aritmetického výpočtu (*srov. právní věta pod bodem 9 stanoviska*). V této věci proto výpočet soud vypadá následovně: základní částka za 12 let a 7 měsíců trvání řízení činí 17 000 Kč za rok, protože se jednalo o řízení trestní, u kterého se klade důraz na rychlé projednání věci, které navíc trvalo skoro 13 let. Za první dva roky trvání řízení soud ve smyslu shora uvedeného stanoviska operoval s částkou v poloviční výši tj. 17 000 Kč za první dva roky řízení a dospěl proto k základní částce ve výši 196 912 Kč. Od této částky odečetl 40% z důvodu skutkové složitosti věci (viz rozebráno v odstavci 8) a dále z důvodu, že žalobci se dostalo odškodnění ve formě morální satisfakce již v trestním řízení na základě rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 25.10.2018 (viz. odst. 10). Soud také odečetl 20% z důvodu sdílené újmy, neboť institut sdílené nemajetkové újmy nabízí jisté rozprostření sdílených subjektivních dopadů vedeného sporu oproti například standardnímu kontradiktornímu řízení dvou stran s četnějším účastenstvím na jedné straně či obou stranách, kdy každý ze společníků může pocítovat vedení sporu, jakoby jej vedl sám. Větší počet účastníků, jenž vystupuje v řízení ve společném zájmu (v tomto případě větší počet obžalovaných), je pak okolností, která zmírňuje utrpěnou újmu a tím pádem i snižuje výši zadostiučinění pro každého jednotlivce (*viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3694 a stanovisko Nejvyššího soudu ČR*). K základní částce soud připočetl 20 % z důvodu vyššího významu řízení pro žalobce (viz. odst. 9). Základní částku tedy soud celkem понížil o 75%, což je částka ve výši Kč 147 684 Kč. Jako přiměřené zadostiučinění z titulu nepřiměřené délky řízení proto žalobci náleží částka ve výši 49 228 Kč, kterou mu soud přiznal výrokem I. rozsudku.
12. Pro úplnost soud uvádí, že pokud žalobce navyšoval základní částku například proto, že žalobce byl vystaven úzkosti a četným obtížím, což mělo za následek trvalý zásah do jeho práv, dále že věc byla medializována, což navyšovalo způsobenou újmu a tyto zásahy podřazoval pod kritéria § 31a odst. 3 zákona, soud uvádí, že ve smyslu konstantní judikatury Nejvyššího soudu ČR, se nemajetková újma způsobená nepřiměřenou délkou soudního řízení presumuje, tedy není nutné ji prokazovat. Nad to se spíše jedná o tvrzené zásahy do osobnostních sfér, jež jsou způsobeny poškozeným v důsledku nezákonně vedeného trestního stíhání, což v případě žalobce nepřipadá do úvahy z důvodu zastaveného trestního stíhání pro promlčení. Žalobce se tak podle názoru soudu snažil dosáhnout vyššího odškodnění formou této žaloby, avšak v podstatě s tvrzenými zásahy do osobnostních práv pro nezákonně vedené trestní stíhání, což však, právě s ohledem na odlišnost obou institutů, není možné.
13. Úrok z prodlení soud žalobci přiznal v souladu s ustanovením § 15 odst. 2 zákona, kdy podle tohoto zákonného ustanovení má žalovaný zákonnou šestiměsíční lhůtu pro projednání daného nároku. Teprve až uplynutím této lhůty se žalovaný může dostat do prodlení. Jelikož žalobce uplatnil svůj nárok předběžně u žalovaného dne 30.4.2019 mohl se tento dostat do prodlení až uplynutím zákonné šestiměsíční lhůty, tedy dne 1.11.2019. Výše úroku z prodlení odpovídá § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., kterým se určuje výše úroku z prodlení.

14. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 142 odst. 1 o. s. ř., podle něhož účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování, nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl, v kontextu s usnesením Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30Cdo 3378/2013, podle něhož i částečné vyhovění žalobě v podobě částečně přiznané částky na přiměřeném zadostiučinění, je ve svém důsledku plným úspěchem žalobce ve věci. Žalobce má proto ve vztahu k žalované právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení se skládají z mimosmluvní odměny advokáta ve výši 6 200 Kč podle ustanovení § 11 odst. 1, ustanovení § 7 a ustanovení § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (2 úkony právní služby po 3 100 Kč – převzetí věci a sepsání žaloby), z náhrady hotových výdajů ve výši 600 Kč podle ustanovení § 13 odst. 1,3 ve spojení s ustanovením § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (2 úkony právní služby po 300 Kč – převzetí věci a sepsání žaloby) a zaplaceného soudního poplatku ve výši 2 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení, a to k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně povinnost stanovenou tímto rozsudkem, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí nebo nařízení exekuce.

Praha 13. května 2020

Mgr. Tereza Jachura Maříková v.r.
soudkyně